

Wyjątkowy eksponat znalazł swoje miejsce w Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku

W ostatnim czasie Muzeum Historii Przemysłu wzbogaciło się o kolejny eksponat. Eksponat, dla którego przez ponad 16 lat szukano godnego miejsca, aby nie tylko nie niszczał, ale także aby jego wyjątkowość została pokazana szerokiemu gronu odbiorców. Mowa o mechanizmie zegara wieżowego z Siemianic, który w 2004 roku został odnaleziony na wieży dzwonnicy kościoła p. w. św. Idziego w Siemianicach przez pana Stefana Matysiaka.

Po ponad 16 latach podejmowanych przez pana Stefana działań mających na celu zachowanie tego unikalnego artefaktu zegarmistrzowskiego pochodzącego z przełomu XVI – XVII wieku, mechanizm zegara wieżowego z Siemianic w październiku 2020 roku, przy udziale konserwatora Tomasza Talara i kustosa Jarosława Dolata trafił do Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku. A droga była długa – od Kościoła w Siemianicach, poprzez Muzeum Diecezjalne Diecezji Kaliskiej, Muzeum Zegarów Wieżowych w Gdańsku, Caritas Diecezji Kaliskiej, Muzeum Ziemi Kępińskiej, aż opatowieckie Muzeum.

Rys historyczny odnalezienia mechanizmu

Przedmiotowy mechanizm zegara wieżowego w 2004 roku został odnaleziony na wieży dzwonnicy kościoła p. w. św. Idziego w Siemianicach przez pana Stefana Matysiaka (ur. 1931 r.) i mieszkającego w dzieciństwie na terenie gorzelni, majątku Szembeków w Siemianicach. Kościół św. Idziego w Siemianicach jest murowany w stylu neoromańskim i został wzniesiony w latach 1856-58 z fundacji Piotra Szembeka, a dzwonnica też jest murowana i została wzniesiona z 1807 roku w stylu klasycystycznym, na planie kwadratu.

Pan Stefan mieszkający w Jarocinie, wracając wspomnieniami do dzieciństwa, przypomniał sobie, że będąc ministrantem, jeszcze przed zamknięciem kościoła przez Niemców w 1940 r., w dzwonnicy widział wtedy mechanizm przypominający, ten z wieży Dover. Po udaniu się do Siemianic, wchodzi na dzwonnice i odkrywa, że „mechanizm” jest tam w tym miejscu co zapamiętał z dzieciństwa i jest to mechanizm zegara wieżowego.

W listopadzie 2020 roku Paweł Wojewoda wykonał dokumentację fotograficzną mechanizmu zegarowego i zapoznał z nią znanego kaliskiego hobbystę zegarmistrza Wiesława Gierę, który w styczniu 2021 roku, po oględzinach mechanizmu wykonał jego opis funkcjonalny i schemat kinematyczny. Stwierdził on, że mechanizm zegara jest bardzo zniszczony, ze śladami długotrwałej eksploatacji i niekompletny, wobec czego zasadne jest podjęcie tylko prac konserwatorskich przedmiotowego mechanizmu, nawiązano kontakt z panem Dariuszem Kolińskim ze Świecy k. Odolanowa, który na co dzień zajmuje się remontem i renowacją zabytkowych motocykli i samochodów.

W dniu 14.04.2021 roku na terenie MHP w Opatówku odbyło się spotkanie robocze, na którym obecni byli: Jarosław Dolat, Wiesław Giera, Paweł Wojewoda i Dariusz Koliński, który po zapoznaniu się z stanem przedmiotowego mechanizmu, przedstawił techniki konserwacji z zastosowaniem środków chemicznych. Kustosz MHP Jarosław Dolat podjął decyzję, aby opracować program prac konserwatorskich mechanizmu zegara wieżowego z Siemianic.

Info: Marta Wolarz, Paweł Wojewoda

Fot. archiwum Pawła Wojewody